

Oosterhout, 12 december 2025

Aan de gemeenteraad van de gemeente Oosterhout
Postbus 10150
4900 GB Oosterhout

Slotlaan 40
Postbus 506
4900 AM Oosterhout
T 5.1.2.e
E info@frenckencollege.nl
I www.frenckencollege.nl

Geachte leden van de gemeenteraad,

Afgelopen woensdag 10 december zijn wij door de wethouder geïnformeerd over het besluit van het college om onze aanvraag voor extra, tijdelijke huisvesting af te wijzen. Vandaag hebben we daarvan ook de beschikking ontvangen. Het college stelt zich in de beschikking op het standpunt dat de gemeente pas hoeft te handelen wanneer de 10%-grens in de verordening wordt overschreden. Voor schooljaar 2026-2027 is dat formeel nog niet het geval. Daarnaast vindt de gemeente dat een spoedprocedure niet bedoeld is voor een uitbreidingsaanvraag. De wethouder gaf aan open te staan voor een gesprek over opname in het IHP voor een uitbreiding op langere termijn, maar niet voor een tijdelijke oplossing.

Naar onze mening interpreteert de gemeente de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs op een andere manier, dan in het verleden is gebeurd. De verordening schrijft voor dat de gemeente moet handelen bij een overschrijding van het aantal leerlingen met meer dan 10%, maar sluit niet uit dat de gemeente ook een ander besluit kan nemen. Dat wordt geïllustreerd door het gegeven dat de gemeente in het verleden een andere interpretatie van de regels in de verordening heeft gehanteerd. In bijlage 1 treft u een overzicht van een eerdere, vergelijkbare casus in het voortgezet onderwijs aan, waarbij het college criteria situationeel toepaste vanwege acute onderwijskundige nood. In bijlage 2 is het oorspronkelijke besluit van het college in de betreffende casus opgenomen.

In het gesprek met de gemeente hebben wij ons standpunt herhaald:

- Alleen doordat het Frencken zelf maatregelen heeft getroffen om de groei op te vangen en te dempen (gescheiden pauzes, beperking van instroom in klas 2 t/m 6 en extra lokalen die wij volledig uit onderwijsbudget hebben gefinancierd) zit de school nu nog onder de 10%-grens en kon de groei van de afgelopen jaren worden opgevangen. Zonder deze maatregelen zou de grens aan het aantal leerlingen dat de school kan opvangen al bereikt zijn.

- De situatie in ons gebouw is op dit moment al onhoudbaar. In ons gebouw volgen 1464 leerlingen onderwijs, terwijl het gebouw voor 1390 leerlingen is gebouwd. De circa 75 leerlingen extra leiden in gangen en pauzeruimtes tot situaties die wij als onwenselijk ervaren. Verdere groei binnen de huidige muren achten wij niet verantwoord en zelfs onveilig.
- Wanneer wij niet ingrijpen, verwachten wij een groei naar ruim boven de 1500 leerlingen in het volgend schooljaar (2026-2027). Dat is voor ons gebouw en onze organisatie niet meer veilig of uitvoerbaar. De gemeentelijke prognose voorziet een zelfde groei naar meer dan 1500 leerlingen in kalenderjaar 2027.

Loting en noodzakelijke krimp

Omdat wij met het oog op de veiligheid van onze leerlingen geen verdere groei binnen de beschikbare huisvesting kunnen toestaan, zien wij ons genoodzaakt om voor de aanmeldingen voor schooljaar 2026-2027 een toelatingsbeleid met loting te hanteren.

In dit toelatingsbeleid is ruimte voor:

- 261 brugklasleerlingen,
- 20 zij-instromers in klas 2 t/m 6.

Op basis van historische aanmeldgegevens en de gemeentelijke prognoses betekent dit dat wij naar verwachting ongeveer 30 brugklasleerlingen en ongeveer 30 leerlingen in hogere leerjaren niet kunnen plaatsen. In totaal zullen dus circa 60 leerlingen die zich aanmelden voor 2026-2027 geen plek kunnen krijgen op het Frencken.

Omdat de door onszelf gefinancierde extra huisvesting in 2028 vervalt, kiest de school er door het gebrek aan perspectief voor de komende jaren terug te krimpen naar 1390 leerlingen, de capaciteit waarvoor het gebouw is ontworpen. Dat betekent dat naar schatting 150 leerlingen zich de komende drie jaar zullen aanmelden maar niet geplaatst kunnen worden en elders onderwijs moeten zoeken, veelal buiten Oosterhout. Op langere termijn zal dit getal nog verder oplopen.

Omdat wij ons met het oog op de veiligheid van onze leerlingen gedwongen zien zelf onze groei te remmen, is een gesprek over structurele uitbreiding van het Mgr. Frencken College via het IHP niet aan de orde. Doordat verdere groei binnen het gebouw onverantwoord is, zullen wij de 10%-norm van meer dan 1530 leerlingen nooit bereiken. De uitnodiging van de wethouder om het gesprek te voeren over toekomstige opname in het IHP is daarom niet nodig.

Alternatieven zijn niet uitvoerbaar

In het laatste gesprek heeft de gemeente laten weten ook na overschrijding van het leerlingenaantal met 10% in eerste instantie te zullen verwijzen naar leegstand bij andere scholen binnen een straal van 2 km. Daarbij zijn het Hanze en het Oelbert

genoemd als mogelijke oplossingen. De wethouder heeft aanvullend daarop vandaag laten weten wederom het gesprek tussen het Frencken en het Oelbert te willen faciliteren.

We hebben opnieuw aangegeven dat het onderbrengen van leerlingen bij andere scholen geen realistisch alternatief is. Het gebouw van het Hanze is aan het einde van zijn levensduur. Het plaatsen van enkele Frencken-klassen bij het Oelbert leidt tot onoverkomelijke organisatorische problemen (roosters, reistijden, inzet personeel). Daarbij komt dat het grote risico's met zich meebrengt voor het mentaal welbevinden van kinderen, wanneer deze uit hun vertrouwde sociale en pedagogische context gehaald worden. Alleen wanneer een volwaardige dependance van het Frencken kan worden gerealiseerd (waarmee we de organisatie en de cultuur van het Frencken in een ander schoolgebouw kunnen vormgeven), is dit voor ons een haalbare en een wenselijke oplossing. Tot op heden heeft het Oelbert zelf aangegeven dat het niet haalbaar is om met ingang van schooljaar 2026-2027 structureel leerlingen van het Frencken op te vangen. We staan nog altijd open voor het gesprek hierover, maar vrezen dat de tijd om dat goed te kunnen voeren inmiddels ontbreekt.

Het gesprekspatroon van de afgelopen jaren

De afgelopen 2,5 jaar hebben wij aangedrongen op een gezamenlijke zoektocht naar oplossingen. Wij hebben de urgentie voor ons capaciteitsprobleem steeds benoemd en de gemeente gevraagd om met ons mee te denken. De reactie vanuit de gemeente was in eerste instantie dat zij geen groei van onze school voorzagen. Toen de eigen prognoses van de gemeente uitwezen dat er toch groei verwacht werd in het voortgezet onderwijs, koos de gemeente een formele lijn: Dien een aanvraag in, dan zullen wij die beoordelen op grond van de verordening. Met die opstelling is het gezamenlijke gesprek over wat wél kan nooit echt tot stand gekomen. De afgewezen aanvraag is het resultaat van die beperkte, formele benadering. De uitnodiging van de gemeente om dit gesprek nu alsnog te voeren, komt laat. Dat maakt dat we vinden dat we ons (opnieuw) rechtstreeks tot de gemeenteraad moeten richten.

Verzoek aan uw raad

Wij vinden dat we niet anders kunnen, dan tot loting overgaan. We hebben eerder benadrukt hoeveel pijn het ons doet dat we niet alle kinderen die naar onze school willen komen, op onze school kunnen plaatsen. Uiterlijk 23 januari (een week voor onze open dag) zullen wij dit besluit communiceren naar ouders van kinderen in groep 8. Ons toelatingsbeleid (waarmee de MR unaniem heeft ingestemd) zal vanaf die datum gepubliceerd worden op onze website.

Tegen beter weten in hopen we dat er vóór die datum toch nog een opening ontstaat in de opstelling van het college. De unaniem door u aangenomen motie — waarin u het college oproept te streven naar een oplossing voor het Frencken die loting voorkomt —

sterkt ons in die hoop. Hoewel de motie ná het collegebesluit is aangenomen, wordt met het huidige besluit wat ons betreft geen uitvoering gegeven aan de bedoeling ervan.

Wij geloven dat wanneer onze school en de gemeente vanaf januari samenwerken aan tijdelijke extra huisvesting op ons eigen terrein en de gemeente hier budget voor vrijmaakt, het nog mogelijk is om voor schooljaar 2026-2027 een oplossing te realiseren en loting te voorkomen. Maar de tijd dringt.

En daarom doen we nu toch weer een beroep op u. Na onze brief van 27 oktober aan uw raad en na onze aanvraag van 6 november aan het college, zien we een interventie van de gemeenteraad als de laatste kans om loting te voorkomen.

Ik zal me daar persoonlijk voor blijven inspannen en ben natuurlijk bereid alle vragen die u over dit onderwerp heeft te komen beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Rector-bestuurder Mgr. Frencken College

Bijlage 1 – Bestuurlijke precedenttoets spoedaanvraag onderwijshuisvesting (VO)

Casus: spoedaanvraag Sint-Oelbertgymnasium voor uitbreiding muzieklokaal (Bl.0170496)

Deze bijlage geeft een korte samenvatting van de belangrijkste bestuurlijke overwegingen van het college bij de spoedaanvraag van het Sint-Oelbertgymnasium (2017). Deze casus is relevant omdat zij betrekking heeft op het voortgezet onderwijs en omdat de gemeente destijds zelf heeft aangegeven dat de wettelijke en verordeningscriteria in bepaalde situaties situationeel moeten worden toegepast. De argumentatielijnen uit dit besluit zijn rechtstreeks van invloed op de beoordeling van de huidige tijdelijke huisvestingsaanvraag van het Mgr. Frencken College.

Formele criteria voldeden niet – maar college erkent dat deze niet realistisch zijn voor VO

Hoewel de aanvraag van het Oelbert niet voldeed aan de formele norm van 10% aanvullende ruimte, concludeerde het college:

- *“Het is de vraag in hoeverre deze norm reëel is. Voor het Oelbert zou dit betekenen dat pas kan worden geïnvesteerd vanaf 700 m².”*
- *“Daarom worden beide vereisten in Oosterhout situationeel gezien.”*
(Collegevoorstel Bl.0170496)

Conclusie: De gemeente erkent zelf dat strikte toepassing van normatieve criteria niet passend is in het VO en kiest voor maatwerk wanneer de onderwijskundige nood dit vereist.

College erkent acute onderwijskundige nood als doorslaggevend criterium

Hoewel formeel niet voldaan werd aan de spoedcriteria, stelde het college:

- *“Formeel wordt er niet voldaan aan de vereisten voor de honorering van een spoedaanvraag.”*
- *“Het tekort aan ruimte binnen het Oelbert om goed onderwijs te geven, is acuut.”*

Conclusie: Acuut onderwijskundig belang kan zwaarder wegen dan de formele toetsingsvereisten.

Voor het VO verklaart het college doorverwijzing expliciet als onwenselijk

- *“Vooral voor het voortgezet onderwijs wordt doorverwijzing als zeer onwenselijk geacht.”*

Conclusie: Uitplaatsing, splitsing of gebruik van externe locaties is naar het oordeel van de gemeente zelf geen passende oplossing voor capaciteitsproblemen in het VO.

Semipermanente huisvesting wordt bestuurlijk geaccepteerd als passende oplossing

De uitbreiding bij het Oelbert werd ingericht als semipermanente voorziening. Het college motiveerde dit als volgt:

- *“De uitbreiding zal wegens acute noodzaak worden gerealiseerd in semipermanente huisvesting.”*
- *“Deze sluit qua kwaliteit en uitstraling aan op het hoofdgebouw.”*

Tijdelijke/modulaire huisvesting wordt erkend als volwaardige en passende onderwijsvoorziening bij acute capaciteitstekorten.

College past maatwerk toe via intentieverklaring en latere IHP-opname

Het besluit volgde een tweestapsbenadering:

- Formeel niet honoreren van de aanvraag binnen het lopende IHP
- Wel een bestuurlijke intentie uitspreken om de voorziening in de volgende IHP-periode te bekostigen

Conclusie: Wanneer directe honorering niet past binnen de exploitatie, kiest de gemeente voor een maatwerkoplossing waarbij het schoolbestuur realisatie mogelijk maakt en de gemeente de structurele financiering op termijn borgt.

Eindconclusie

De Oelbert-casus uit 2017 laat zien dat de gemeente Oosterhout:

1. formele criteria niet rigide toepast bij VO-capaciteitstekorten,
2. acute onderwijskundige nood laat prevaleren,
3. doorverwijzing in het VO onwenselijk vindt,
4. semipermanente huisvesting accepteert als adequate oplossing, en
5. bestuurlijk maatwerk levert wanneer formele criteria of financiële kaders knellen.

Deze bestuurlijke lijn ondersteunt de tijdelijke huisvestingsaanvraag van het Mgr. Frencken College in zowel urgentie, proportionaliteit als precedent.

Routing formulier

BI.0170496

Datum : 26 september 2017
Status : Openbaar
Intern kenmerk : BI.0170496
Auteur : 5.1.2.e
Afdeling : Samenleving en
Stadsbeheer
Bereikbaar : 5.1.2.e
Handtekening: 5.1.2.e

Onderwerp:

spoedaanvraag permanente uitbreiding Sint Oelbertgymnasium

Geraadpleegde collega's:

5.1.2.e

5.1.2.e

Afdelingen:

SenS

BCA

Conclusie raadpleging: Men is akkoord.

Communicatie: ja d.m.v.: brief aan schoolbestuur

Bijlagen:

Brief door college

Brief aan gemeenteraad

Brief beantwoording vragen ex art 41

Nota voor de raad

Overige bijlagen:

spoedaanvraag Sint Oelbertgymnasium

Behandeling in / door:

Raad

Ondernemingsraad

Datum:

Aard behandeling:

Portefeuillehouder

5.1.2.e

NOTA VOOR HET COLLEGE

Datum: 26 september 2017	Openbaar	Bis-nummer: BI.0170496
Onderwerp: spoedaanvraag permanente uitbreiding Sint Oelbertgymnasium		

Voorstel:

1. kennis te nemen van de spoedaanvraag betreffende uitbreiding van het Sint Oelbertgymnasium,
2. besluiten niet akkoord te gaan met de bekostiging, maar de aanvraag mee te nemen in besluitvorming rondom het IHP2020-2023.

Waar gaat het over? (samenvatting)

Door de aanhoudende groei van het aantal leerlingen komt het Sint Oelbertgymnasium steeds krappere in haar huisvesting te zitten. Om leerlingen van adequate huisvesting te voorzien, zal permanente uitbreiding noodzakelijk zijn. Het Oelbertgymnasium is voornemens een semipermanente uitbreiding op de locatie te plaatsen, los van het bestaande gebouw. Hierdoor wordt er voorzien in de behoefte aan onderwijsruimte. Doordat het gebouw gebruikt gaat worden voor muziek onderwijs, heeft de school daarnaast niet (duur) te investeren in muziekl lokalen in het bestaande gebouw.

Het schoolbestuur heeft op basis van de verordening 'voorzieningen huisvesting onderwijs', een spoedaanvraag ingediend bij de gemeente Oosterhout voor de bekostiging van deze voorziening. Afspraken over investeringen in onderwijshuisvesting worden in de gemeente Oosterhout vierjaarlijks gemaakt in een Integraal Huisvestings Plan (IHP). Bij grote uitzondering besluit het college los van dit IHP om apart daarvan een voorziening te bekostigen. In combinatie met de wetenschap dat een aantal andere plannen uit het IHP geld te kort komen (vanwege de huidige financiële markt) en de beperkte financiële middelen, is besloten nu niet akkoord te gaan met de bekostiging, maar deze mee te nemen in besluitvorming rondom het nieuw te vormen Integraal Huisvestings Plan. Dit betekent dat het schoolbestuur de bouw nu moet voorfinancieren en de bekostiging, afhankelijk van toekomstige besluitvorming, achteraf kan verzoeken. Het college wordt verzocht deze intentie uit te spreken.

Wat willen we bereiken en wat wordt de stad er beter van?

De verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Oosterhout kent, naast de reguliere jaarprogramma's en het vierjaarlijkse Integraal Huisvestings Plan, de mogelijkheid om een spoedaanvraag in te dienen voor de bekostiging van een voorziening die gelet op de voortgang van het onderwijs, geen uitstel duldt. Het schoolbestuur SKVOB heeft voor het Sint Oelbertgymnasium twee aanvragen ingediend met een spoedeisend karakter. Zij vragen een uitbreiding van het onderwijsgebouw aan *en* een uitbreiding van de eerste inrichting OLP (onderwijsleerpakket) en meubilair aan, beiden voor een bruto vloeroppervlakte (BVO) van 144 m². De reden hiervoor is de (onverwachte) toenemende leerlinggroei die zich blijft voordoen op het Oelbertgymnasium. Bij de start van het schooljaar 2017-2018 waren 806 leerlingen ingeschreven, daar waar de school eigenlijk geschikt is om 750 leerlingen te huisvesten.

Wat gaan we daarvoor doen?

Bij de behandeling van een spoedaanvraag gelden er een aantal criteria en aanvullende overwegingen:

- **De voorziening moet voor een langere periode (15 jaar) noodzakelijk zijn;**

Hoewel leerlingprognoses voor het voortgezet onderwijs moeilijk voor een dergelijk lange termijn gemaakt kunnen worden, is de verwachting dat de hoeveelheid leerlingen voor het Oelbert de komende jaren zal stijgen tot circa 810 en daarna zal afnemen tot circa 791. Er is dus meerjarig sprake van een hoger leerlingenaantal dan momenteel als uitgangspunt wordt gebruikt.

- **Er moet sprake van een aanvullende ruimtebehoefte van meer dan 10% van de beschikbare vloeroppervlakte, met een ondergrens van 100m²**

De aangevraagde uitbreiding betreft weliswaar 144m², maar blijft ruim onder de vereiste 10% van de reeds beschikbare vierkante meters. Het is echter wel de vraag in hoeverre deze gestelde norm in de praktijk reëel is. Voor het Oelbert zou dit betekenen dat er pas geïnvesteerd kan worden vanaf 700m². Ook de voorliggende optie van 'doorverwijzing' naar beschikbare ruimte bij andere onderwijsinstellingen blijkt de praktijk weerbarstig. Vooral voor het voortgezet onderwijs wordt doorverwijzing als zeer onwenselijk geacht. Daarom worden beide vereisten in Oosterhout situationeel gezien.

- **De behoefte moet aantoonbaar van acute aard zijn**

Het tekort aan ruimte binnen het Oelbert om goed onderwijs te geven, is acuut. Het Oelbert wenst daarom de feitelijke uitbreiding te realiseren met semipermanente huisvesting, zodat realisatie spoedig plaats kan vinden.

Formeel wordt er niet voldaan aan de vereisten voor de honorering van een (spoed)aanvraag. Bijkomend hebben wij niet de financiële ruimte binnen het IHP om een dergelijke aanvraag op te vangen. Het schoolbestuur erkent dit. Wel zijn we het met elkaar eens dat de uitbreiding nodig is. De juiste wijze om hier formeel in te voorzien is het opnemen van deze uitbreiding in het nieuwe Integraal Huisvestings Plan (IHP). Dit besluit kan echter niet op voorhand worden genomen. Het erkennen van de behoefte van het Oelbert, alsmede het uitspreken van de intentie om de aanvraag binnen het nieuwe IHP op te nemen, steunen het bestuur echter voldoende om de uitbreiding vooralsnog zelf te financieren. Dit betekent concreet dat men de kosten voor de uitbreiding (€ 245.310,-), evenals de kosten voor de eerste inrichting onderwijsleerpakket (OLP) en meubilair (€ 22,872,-), voorfinanciert.

De uitbreiding zal gezien de acute noodzaak worden gerealiseerd in semipermanente huisvesting. De uitstraling en kwaliteit van het gebouw sluiten daarbij wel aan bij de architectuur van het hoofdgebouw. De termijn van verstrekking van de omgevingsvergunning is, zeker gezien het feit dat gebouwd moet worden in afwijking van het vigerende bestemmingplan, daarbij tevens een vertragende factor. Het schoolbestuur doet derhalve ook een beroep op de gemeente om medewerking te verlenen aan een spoedige verstrekking van de vergunning. Een omgevingsvergunning is reeds aangevraagd, inclusief het proces om te bouwen in afwijking van het bestemmingsplan.

Wat zijn de risico's?

Formeel is het niet mogelijk om reeds nu al positief te besluiten over voorzieningen in het nieuwe IHP, zeker omdat besluitvorming door een nieuw college gemaakt zal gaan worden. Voor het Oelbert blijft er dus een risico dat zij zullen voorfinancieren en in het nieuwe IHP geen positief besluit vernemen. Het is derhalve verstandig om de intentie die het college uitspreekt ook nu al te delen met de overige schoolbesturen en ook het bestuur van het Oelbert deze mondeling toe te lichten.

Bekostiging van uitbreidingen is gebaseerd op normvergoedingen. De kans is zeer aannemelijk dat de normvergoeding in 2020 (eerste jaar nieuwe IHP), aanmerkelijk hoger is dan de normvergoeding in 2017. Anderzijds kan gesteld worden dat de huidige normvergoeding te laag is wat betreft werkelijke kosten. Dit blijkt onder ander uit andere dossiers op het terrein van onderwijshuisvesting en de gehele tendens in de bouw in Nederland.

De termijn van verstrekking van de omgevingsvergunning is, zeker gezien het feit dat gebouwd moet worden in afwijking van het vigerende bestemmingplan, een vertragende factor. Het schoolbestuur doet derhalve ook een beroep op de gemeente om medewerking te verlenen aan een spoedige

verstrekking van de vergunning. Een omgevingsvergunning is reeds aangevraagd, inclusief het proces om te bouwen in afwijking van het bestemmingsplan.

Wat zijn de kosten en waaruit wordt het betaald?

Vooralsnog zijn hier geen kosten aan verbonden. De weergegeven kosten huisvesting en inrichting komen bij het opstellen van een toekomstig IHP ten laste van dat plan.

Wie gaat het doen?

Afhandeling van de spoedaanvraag zal door de unit Samenleving worden gedaan.

Wat en hoe gaan we communiceren? (Wat is de kernboodschap?)

Het bestuur van het Oelbert zal per brief formeel geïnformeerd worden over het besluit. Daarnaast zal de portefeuillehouder het besluit mondeling toelichten. De overige schoolbesturen zullen op de hoogte worden gebracht van de spoedaanvraag, de formele afwijzing en de intentie om de voorzieningen op te nemen in het nieuwe IHP.

Op welke wijze is of wordt de communicatie vormgegeven

- *Hoe zijn of worden jongeren betrokken (indien van toepassing)?*
nvt